

Draaiboek

voor de organisatie van een endurancewedstrijd

Versie 2018

Inhoud

Inleiding.....	3
Chronologie.....	3
Locatie en route	3
Toestemming aanvragen.....	5
Begroting.....	6
Datum	6
Organisatoren-overleg	6
Stichting oprichten	7
KNHS: Licentie en kosten.....	7
Verzekeringen	8
Vraagprogramma	8
Inschrijving openen	9
Communicatie	9
Vrijwilligers en officials.....	9
Materialen verzamelen	11
Programmaboekje en startlijst	13
Route markeren en terrein opbouwen.....	15
De wedstrijddag	16
Nawoord	17
Bijlage 1: Voorbeeld begroting	18
Bijlage 2: Taakomschrijving vrijwilligers	19
Bijlage 3: Overzicht vergoeding en afdracht Endurancevereniging	26
Bijlage 4: Best Condition	26

Inleiding

Allereerst willen we je namens het bestuur van de Endurancevereniging en het KNHS Enduranceforum hartelijk danken voor je inzet om de endurancesport nog mooier te maken! Met dit draaiboek hopen we jou te helpen je wedstrijd nog mooier te maken. We raden aan om naast dit draaiboek ook het [algemeen wedstrijdreglement](#) en [wedstrijdreglement endurance](#) door te nemen. Andere nuttige informatie over het organiseren van wedstrijden staat hier: <https://www.knhs.nl/voor-sportaanbieders/wedstrijden-organiseren/> Voor vragen kun je terecht bij het bestuur van de KNHS Endurancevereniging via vz@endurancevereniging.nl. Als je vragen of ideeën hebt over de reglementen kun je contact opnemen met het KNHS Enduranceforum: forumendurance@knhs.nl Veel succes met de organisatie en alvast een mooie wedstrijd toegewenst!

Chronologie

Dit hoofdstuk bevat een chronologisch overzicht van de acties die in de volgende hoofdstukken verder uitgelegd worden. We gaan er hier vanuit dat je voor de eerste keer organiseert.

1. Ruim een jaar voor de wedstrijd begin je met het zoeken naar een geschikte locatie met aansluitend een wedstrijdroute. De route hoeft nog niet exact duidelijk te zijn. Je kunt de eigenaar uitleggen wat hij of zij kan verwachten, vragen welke data beschikbaar zijn en afspraken maken over de eventuele kosten.
2. Dan vraag je terreineigenaren, zoals natuurbeheerders en gemeenten, of zij in principe vergunning geven voor de route, of er geen andere evenementen zijn op je beoogde data en wat de eventuele kosten voor vergunningen zijn.
3. Maak een begroting.
4. Uiterlijk in september in het jaar voor je eerste wedstrijd breng je de Endurancevereniging op de hoogte van de locatie, afstanden die je wilt organiseren en mogelijke data.
5. Dan ga je naar het organisatorenoverleg van de Endurancevereniging waar je datum overlegd wordt. Daarnaast maak je hier kennis met collega wedstrijdorganisaties en kun je hen vragen om kennis en ervaringen te delen.
6. In de winter richt je een stichting op (niet nodig als je via een rijvereniging organiseert).
7. Sluit vervolgens een licentieovereenkomst af met de KNHS of controleer de licentie van de vereniging.
8. Uiterlijk 4 maanden voor de wedstrijd maak je de route concreet en vraag je vergunningen aan bij de terreineigenaren en gemeenten.
9. Uiterlijk 3 maanden voor de wedstrijd dien je je vraagprogramma in bij de KNHS.
10. Begin 3 maanden van tevoren met het zoeken van vrijwilligers, officials, hoefsmid en EHBO.
11. Open uiterlijk 2 maanden voor de wedstrijd (liefst eerder) de inschrijving via MijnEndurance.
12. Zoek (als je wilt) sponsors en leuke spullen voor de prijswinnaars.
13. In de maand voor de wedstrijd verzamel je alle materialen en maak je een afspraak met de organisator vóór je om de wedstrijdmaterialen van de Endurancevereniging op te halen.
14. Het programmaboekje en startlijst moeten een week voor de wedstrijd klaar zijn, dus je kunt twee weken voor de wedstrijd beginnen of eerder als je TA het nog wil controleren.
15. Markeer uiterlijk een dag voor de wedstrijd de route en maak het wedstrijdterrein klaar.

Locatie en route

Locatie

Het organiseren van een wedstrijd begint met het vinden van een geschikte locatie. Vrijwel elke locatie met ruimte en voorzieningen voor hippische wedstrijden en een natuurgebied in de buurt is

geschikt voor endurancewedstrijden. Maar het is ook mogelijk een parkeerplaats te gebruiken en zelf water, sanitair en tentstallen te verzorgen. Het KNHS wedstrijdreglement endurance stelt deze eisen:

- Voldoende schoon drinkwater op de locaties waar de verzorging van de paarden plaatsvindt.
- 1 noodbox tot 120 deelnemers, daarboven 2 noodboxen. Een noodbox is een overdekte, voor het doel geschikte stal op het wedstrijdterrein, waar in alle rust een paard behandeld kan worden door een dierenarts. Daarnaast is een (afgeschermd) dopingbox nodig.
- Voldoende keuringsbanen. De keuringsbaan is tenminste 40 m. lang en heeft een vlakke en stevige ondergrond voor een goede beoordeling van de locomotie (geen oneffen grasland).
- Een hoefsmid (indien niet aanwezig dient deze oproepbaar te zijn).
- Een overnachtingsmogelijkheid op of nabij het wedstrijdterrein voor paarden die een klasse 4 afstand hebben afgelegd.

Daarnaast zijn er praktische benodigdheden (onderstaande minimale ruimtes zijn slechts een advies):

- Parkeerruimte voor deelnemers, grooms en officials: circa 1 hectare per 100 deelnemers. Bij beperkte ruimte kan een maximaal aantal deelnemers gesteld worden.
- Ruimte voor paddocks wordt gewaardeerd door deelnemers, maar is niet verplicht.
- Ook catering is niet verplicht, maar wordt gewaardeerd en kan een bron van inkomsten zijn.
- Sanitair.
- Veterinaire keuring: ruimte voor minimaal 10 paarden met een veilige afstand tot elkaar.
- Start: ruimte voor losrijden (minimaal 20x40 m.) en een start van meerdere paarden tegelijk als je een klasse 3 of 4 organiseert en/of een massastart plaats laat vinden in de klasse 2.
- Vetgate: 15 m² per deelnemer in klasse 2, 3 en 4. Dichtbij de veterinaire keuring. De vetgate hoeft niet op de start/finish locatie te zijn. Als hij 'in het veld' is, moet ook daar drinkwater aanwezig zijn en ruimte zijn voor de keuring en een goede keuringsbaan.
- Finish: ruimte om de hartslag te tellen in klasse 1. Indien mogelijk ruimte voor een eindsprint in klasse 2, 3 en 4. Bij onvoldoende ruimte voor een eindsprint moet er in overleg met de Technisch Afgevaardigde (TA) of Federatievertegenwoordiger (FV) voorafgaand aan de wedstrijd een veilige oplossing gezocht worden.
- Een plaats voor afval, mest en voerresten.

Route

Over de wedstrijdroute staat in het reglement:

- De wedstrijd wordt verreden over een van te voren bepaalde afstand, waarbij de route door de wedstrijdorganisatie is gemarkeerd en/of op een kaart is aangegeven. Of de route gemarkeerd is, wordt aangegeven in het vraagprogramma.
- Indien markering in het veld is aangebracht dient ook minimaal iedere 10 kilometer (bij voorkeur iedere 5 kilometer) in de route een afstands aanduiding te worden aangebracht. De vetgate en finish worden op 2 km en op 1 km van te voren aangegeven. Indien de route alleen op kaart is aangegeven is het voldoende als deze afstands aanduidingen op de kaart aangebracht zijn.
- Het parcours bestaat voor niet meer dan 10% uit harde ondergrond (asfalt, beton, klinkers) waarbij wegen met voldoende brede, vlakke berijdbare bermen niet gezien worden als harde ondergrond.
- In het parcours moet minimaal iedere 40 km een vetgate worden opgenomen. In de vetgate is verplichte rust en een veterinaire keuring. De minimale afstand tussen 2 vetgates is 20 km.

De praktische overwegingen bij het maken van de route:

- De mogelijkheid één of meerdere rondes tussen de 20 en 40 km te maken voor de verschillende klassen die je wilt organiseren.
- Spoorwegovergangen, tunnels, bruggen en oversteken (met verkeersmedewerkers) zijn geen probleem, maar moeten wel veilig gepasseerd kunnen worden met voldoende ruimte en een veilige bodem, ook bij regen.
- Het gebruik van ruiterspaden heeft de voorkeur en zal in de meeste gevallen verplicht worden door instanties.

- Voldoende groompunten aan de openbare weg die op tijd door de grooms kunnen worden bereikt. Het liefst minimaal elke 10 km (die de ruiter rijdt). Daarnaast is het mogelijk (een) waterpunt(en) in te richten waar je als organisatie drink- en koelwater neerzet.

Tips

- Schrijf in ieder geval een klasse 1 van circa 20 km en een klasse 2 van circa 40 km uit. Deze afstanden trekken de meeste deelnemers. (Voor meerdaagse wedstrijden: de kortst mogelijke afstanden in een bepaalde klasse.) Om het aanbod compleet te maken, kun je afstanden van circa 30 km, 60 km en 80 km toevoegen. Het organiseren van een afstand boven de 90 km kost meer aandacht en is voor onervaren organisatoren niet aan te raden.
- De afstand van de route kun je snel bepalen via www.afstandmeten.nl, maar rijd hem ook na met een GPS apparaat ter controle.
- Als je besluit de route niet te markeren, geef de ruiters dan niet alleen een duidelijke kaart, maar ook een nauwkeurig GPX bestand dat ze in hun GPS apparaat kunnen laden.

Routekaart

Het reglement stelt slechts dat er voor deelnemers een routekaart beschikbaar moet zijn op het secretariaat. De meeste organisatoren zorgen dat er een duidelijke kleurenkaart vanaf de website gedownload kan worden voor de wedstrijd. Kaarten (minimaal 1:50.000) kun je vinden bij de VVV of downloaden via <https://scouting-weredi.nl/algemeen/kaarten>. Teken daarop in:

- wedstrijdroute,
- start, vetgate(s) en finish,
- rijrichting,
- kilometeraanduiding op elke 5 of 10 km,
- gevaarlijke punten (zoals grote oversteken),
- het noodnummer waar je als organisatie de hele wedstrijddag op bereikbaar bent,
- groompunten,
- eventuele waterpunten.

De groomroute wordt meestal niet ingetekend, maar het is prettig als de kaart alle wegen laat zien die de grooms nodig hebben om de groompunten te bereiken.

Toestemming aanvragen

Als je een locatie gevonden hebt, vraag dan vast bij instanties na of zij in principe vergunning verlenen, hoe je die aan kunt vragen en wanneer je dit moet doen. Vergunningen heb je nodig van:

- de gemeente waar de locatie in staat,
- terreineigenaren (Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, gemeenten of privé eigenaren),
- de provincie als de route bijvoorbeeld een provinciale weg oversteekt.

De gemeente van je locatie kan je als het goed is vertellen hoe je de terreineigenaren kunt bereiken en of er nog meer vergunningen aangevraagd moeten worden.

Tips:

- Vraag specifiek toestemming als je de dag voor de wedstrijd met een auto of quad de route wilt markeren en met een auto water naar waterpunten te brengen die niet bij de openbare weg zijn. Spreek ook af wanneer de markering verwijderd moet zijn.
- Hulp met vergunningen en tips over natuurvriendelijk organiseren staan op: www.supportornature.nl
- Vraag expliciet of er geen andere evenementen gepland zijn op de datum van je wedstrijd.
- Vraag de vergunningen ruim op tijd aan (in de meeste gevallen minimaal 4 maanden van tevoren).
- Stuur je definitieve routekaart mee met de vergunningaanvraag.

Begroting

Stel een begroting op aan de hand van bijlage 1 bij dit draaiboek. Deze is nuttig om:

- inzicht te geven in wat je te wachten staat (dat geeft een prettig gevoel!),
- je minimum aantal deelnemers uit te rekenen,
- het inschrijfgeld uit te rekenen,
- te bekijken waar je op kunt besparen indien nodig.

Tips om te besparen:

- gebruik van een gratis locatie (bijvoorbeeld door de wedstrijd samen met de lokale rijvereniging te organiseren),
- verzorg goede horeca,
- zoek sponsors die gebruiksvoorwerpen als prijzen ter beschikking stellen,
- als je als rijvereniging organiseert, vraag dan de leden die helpen zelf een lunchpakket mee te nemen,
- onderzoek plaatselijke subsidiemogelijkheden,
- in plaats van de EHBO vereniging, kun je nagaan of de locatie bedrijfshulpverleners onder het personeel heeft dat die dag toch al aanwezig is,
- een aandenken voor de deelnemers is gebruikelijk en leuk, maar niet verplicht.

Datum

Het staat je als organisator vrij een datum te kiezen voor je wedstrijd. Om zo veel mogelijk deelnemers te krijgen, kun je rekening houden met:

- andere endurancewedstrijden: voor maximale deelname is het belangrijk samen te werken aan spreiding in de kalender wat betreft data, locaties en type wedstrijden. Als er een week voor of na je wedstrijd in hetzelfde deel van Nederland een wedstrijd is met dezelfde afstanden, kun je beide minder deelnemers verwachten. Maar als er in hetzelfde weekend een wedstrijd in Friesland en een in Limburg is, hoeft dit geen probleem te zijn. Ook twee heel verschillende wedstrijden, zoals een eendaagse wedstrijd met korte afstanden en een meerdaagse met alleen hoge klassen, kunnen in hetzelfde weekend plaatsvinden. Regel in dat geval op tijd een verdeling van de wedstrijdmaterialen van de Endurancevereniging. Als je voor het eerst organiseert, respecteer dan bestaande organisaties. Zij zullen volgend jaar waarschijnlijk in ongeveer hetzelfde weekend organiseren. Bekijk de kalender van dit jaar en zoek naar data die zorgen voor zo veel mogelijk spreiding.
- andere evenementen in het gebied: vraag hiernaar bij gemeenten en terreineigenaren,
- eventuele seizoensgebonden restricties in het gebied, zoals insecten of veel toerisme,
- de dag: een zondag trekt gemiddeld net iets meer deelnemers dan een zaterdag,
- feestdagen: op feestdagen zelf hebben deelnemers vaak andere afspraken, maar een 2^e feestdag (2^e paasdag, 2^e pinksterdag) is heel geschikt. Het is echter geen goed idee altijd op een bepaalde feestdag te willen organiseren, omdat ze elk jaar op een andere datum vallen en kunnen conflicteren met andere wedstrijden.

Stuur uiterlijk in september je voorkeursdatum en alternatieve data naar de Endurancevereniging.

Organisatoren-overleg

Aan het eind van het seizoen organiseert de endurancevereniging het organisatorenoverleg voor evaluatie van het afgelopen seizoen en de kalender van volgend jaar. Hier worden de data overlegd en een oplossing gezocht voor eventuele conflicterende data. Je kunt er ook ervaringen uitwisselen, vragen stellen en eventuele problemen aankaarten. Het is dus een belangrijk moment om contacten

te leggen en informatie te verkrijgen. Als je je bij het bestuur aangemeld hebt als potentiële organisator, word je uitgenodigd.

Ook na het overleg is het mogelijk een wedstrijd aan de kalender toe te voegen. Het staat alle organisatoren vrij om te organiseren waar en wanneer ze willen, maar het is het best om een toevoeging goed te overleggen met de vereniging en andere organisatoren. Zo houdt je de samenwerking in stand die ongetwijfeld later van pas komt.

Stichting oprichten

Als organisatie moet je een rechtspersoon zijn: een stichting, vereniging of bedrijf (bijv. een FNRS-manege of pensionstal). Dit geeft een groot voordeel: als er iets mis gaat, is de stichting aansprakelijk. Je bent als organisator niet hoofdelijk (privé) aansprakelijk, tenzij er sprake is van grove nalatigheid. De rechtspersoon kan een verzekering afsluiten om de aansprakelijkheid te dekken. Zo loop je weinig risico.

Vereniging

Je kunt je bij een rijvereniging aansluiten als je er goede contacten hebt en het bestuur je toestemming geeft te organiseren. Voordelen kunnen zijn: het (gratis) gebruik van de locatie van de vereniging, lopende verzekeringen van de vereniging, ervaring met organiseren van wedstrijden en leden als vrijwilliger of deelnemer. Maak van te voren goede afspraken over de financiën en hoe de wedstrijd de vereniging ten goede komt.

Stichting

Dit is de meest gebruikte vorm voor endurancewedstrijden. Een notaris kan de oprichting en statuten voor je regelen. De notariskosten bedragen ongeveer 300 euro. Je kunt de notaris vragen een deel te sponsoren. Het bestuur van de KNHS Endurancevereniging beschikt over een concept-oprichtingsakte die als leidraad gebruikt kan worden. De plichten van de bestuursleden van de stichting staan in de statuten; meestal niet meer dan één bestuursvergadering per jaar en het bijhouden van de boekhouding.

KNHS: Licentie en kosten

Zodra je stichting een feit is, kun je contact opnemen met de KNHS. Om onder de vlag van de KNHS te mogen organiseren, moet je een overeenkomst afsluiten waarin je verklaart volgens de regels van de KNHS te organiseren en zorg te dragen voor welzijn, faciliteiten en verzekeringen. Zo bewaakt de KNHS de kwaliteit van hippische wedstrijden. Je vindt de overeenkomst en het aanmeldformulier hier: <https://www.knhs.nl/voor-sportaanbieders/wedstrijden-organiseren/licentie-voor-wedstrijdorganisaties>

Na het afsluiten van de licentie krijg je toegang tot het organisatorendeel van MijnKNHS waar je je vraagprogramma aanmaakt en de adressen vindt van officials.

Organiseer je in samenwerking met een vereniging of bedrijf? Controleer dan of de licentie is afgesloten.

De kosten voor een licentie zijn €36,- per jaar als je 1 wedstrijd organiseert en €173,- per jaar voor meerdere wedstrijden. Per wedstrijddag komt er €21,50 bij.

Daarnaast is er een wedstrijdafdracht van €14,- per dag en een toeslag van €13,- (tot 125 deelnemers) of €20,25 (tot 250 deelnemers).

Dit geld wordt onder andere gebruikt voor controle van het vraagprogramma, het MijnKNHS systeem, publicatie en promotie van de wedstrijdkalender, de vergoeding van de Technisch Afgevaardigde en Federatie Vertegenwoordiger en de uitslagverwerking.

Verzekeringen

Er is minimaal een aansprakelijkheidsverzekering nodig voor je wedstrijd. Bijvoorbeeld de bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering die je via het aanbod van de KNHS kunt afsluiten. Deze kost rond de 125 euro per jaar. Daarnaast kun je een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering (ongeveer 40 euro per jaar) afsluiten. Dit zijn de meest gebruikte verzekeringen door endurance organisatoren. Mocht je meer wensen hebben, neem dan contact op met je verzekeraar.

Het aanbod van de KNHS vind je hier: <https://www.knhs.nl/voor-sportaanbieders/juridisch-en-verzekeringen/verzekering-voor-verenigingen-en-wedstrijdorganisaties/>

Neem de voorwaarden van je verzekering goed door, zodat je weet wat gedekt is. Als je met een vereniging of bedrijf organiseert en de verzekering al afgesloten is, controleer dan of deze alle aspecten van een endurancewedstrijd dekt.

Vraagprogramma

Is het zeker dat je de wedstrijd gaat organiseren en staat je datum vast? Dan is het tijd het vraagprogramma in te dienen bij de KNHS. Het KNHS-vraagprogramma moet uiterlijk 6 weken voor de wedstrijd datum aangemaakt worden in MijnKNHS, maar het is verstandig het veel eerder te doen. De KNHS keurt het vraagprogramma en als het aan de KNHS regels voldoet, wordt de wedstrijd opgenomen in de wedstrijdkalender. Geef de volgende zaken aan in je vraagprogramma:

- de klassen en afstanden (deze moeten voldoen aan het wedstrijdreglement),
- wat het inschrijfgeld is,
- of de route gemarkeerd is of niet,
- informatie over de route (zand, oversteken, bruggen, wel of geen hoefijzers nodig etc.),
- welk soort prijzen wordt uitgereikt,
- of er een toeslag geldt bij inschrijven na de sluitingsdatum of bij niet tijdig voldoen van het inschrijfgeld en hoe hoog deze is (maximaal is €7,50 per combinatie toegestaan),
- of er een maximaal aantal deelnemers is en hoeveel,
- de hoogte van de stallingskosten (bij meerdaagse wedstrijden),
- de sluitingsdatum van de inschrijvingen (deze mag ten hoogste vier weken en niet later dan zeven dagen voor de datum van de wedstrijd zijn),
- of de klasse 2 in een individuele of massastart zal vertrekken (de meeste ruiters stellen een massastart op prijs, maar wanneer dit bijvoorbeeld door ruimtegebrek onmogelijk is, kan een individuele start gehouden worden),
- de rusttijd in de vetgate.

Bij bijzondere omstandigheden is het mogelijk dispensatie aan te vragen op de regels bij het sportforum via forumendurance@knhs.nl. (Een voorbeeld is het verhogen van de minimale snelheid voor een klasse 4 wedstrijd in het najaar om rijden in het donker te voorkomen.) Als je een dispensatie krijgt, moet je ruiters informeren door de wijziging duidelijk aan te geven in je vraagprogramma.

Het MijnKNHS systeem heeft niet voor alle informatie een specifiek invoerveld. Plaats bij 'Opmerkingen' alle informatie die je nog niet hebt ingevuld. Ook informatie die niet verplicht is, maar wel belangrijk of handig voor deelnemers, kun je daar kwijt. Je kunt dit afkijken bij andere vraagprogramma's.

Hier vind je handleidingen voor het aanvragen van wedstrijden in MijnKNHS:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PL5881BfFqJiaOzuyULNtuN3o6dENly4CW>

Vragen kun je stellen via vraagprogramma@knhs.nl.

Inschrijving openen

Open de inschrijving voor deelnemers zo vroeg mogelijk en uiterlijk 2 maanden voor je wedstrijd. Dit doe je via het online systeem van de vereniging: MijnEndurance, <https://mijnendurance.endurancevereniging.nl/>

Bij de Endurancevereniging kun je de toegang tot het organisatorendeel aanvragen. Daar vind je de handleidingen om je wedstrijd aan te maken en open te stellen.

Communicatie

Website

Alhoewel het niet verplicht is, maakt vrijwel elke organisator een website waar deelnemers alle informatie over de wedstrijd kunnen vinden (vraagprogramma, overnachtingsmogelijkheden, routekaarten, programmaboekje, startlijsten, uitslagen en contactgegevens). Dit scheelt tijd, omdat je minder email met vragen zult ontvangen van deelnemers. Daarnaast kun je je sponsoren naar voren laten komen op je website. Wanneer je samenwerkt met een vereniging of manege kun je vragen of hun website gebruikt mag worden. Het mooie hiervan is dat paardensporters die niet direct interesse hebben in endurance ook mee kunnen lezen en je ze op die manier kunt enthousiasmeren om te komen kijken, vrijwilliger te zijn of zelfs deel te nemen.

Zonder website

In principe is het ook mogelijk te organiseren zonder website. Je kunt in dat geval de Endurancevereniging vragen het programmaboekje, de startlijst en de routekaart op de verenigingsite te zetten. Mail zelf de links naar de deelnemers.

Andere mogelijkheden

Om meer deelnemers te trekken, kun je naast een website nog meer doen:

- een Facebook pagina en/of evenement aanmaken en nieuws delen,
- een persberichtje met aantrekkelijke foto naar lokale media sturen,
- posters ophangen bij stallen en rijverenigingen in de buurt,
- een trainingsrit of workshop voorafgaand aan je wedstrijd organiseren waarbij geïnteresseerden uit de buurt kennis kunnen maken met endurance.

Vrijwilligers en officials

Begin zo vroeg mogelijk met het zoeken van medewerkers. Mocht je in de laatste weken vrijwilligers tekort komen, dan kun je afmelders vragen en (een deel van) het inschrijfgeld kwijtschelden.

Je hebt de volgende officials en vrijwilligers nodig:

- Technisch Afgevaardigde (TA): De TA wordt aangewezen door de KNHS en begeleidt je bij de voorbereiding van de wedstrijd. De doelstelling is dat de TA de organisatoren helpt en adviseert, zodat de wedstrijd voldoet aan alle door de KNHS gestelde regels met een succesvol en plezierig verloop als resultaat. Je kunt de TA al je vragen stellen en de TA kan objectief over allerlei zaken oordelen. Als er grote problemen zijn, kan de TA de wedstrijd afkeuren. De TA heeft geen taak op de wedstrijddag zelf.
- Federatie Vertegenwoordiger (FV): Ook deze wordt door de KNHS aangewezen en is de hoofdjury op de wedstrijddag zelf. Hij of zij zorgt dat alles eerlijk verloopt. Na afloop schrijft de FV een rapport over de wedstrijd voor de KNHS.
- Juryleden: Afhankelijk van het aantal locaties en deelnemers (zie het wedstrijdreglement endurance) is er naast de FV nog minimaal 1 jurylid aanwezig. Je bent als organisator zelf

verantwoordelijk voor het vastleggen van de juryleden, maar je krijgt hulp van coördinatoren die contact met je opnemen aan het begin van het seizoen.

- Wedstrijddierenartsen: Op iedere 40 deelnemers dient 1 wedstrijddierenarts aanwezig te zijn met een minimum van 2 wedstrijddierenartsen per wedstrijd waarvan 1 hoofdwedstrijddierenarts is. Deze hoofdwedstrijddierenarts heeft de leiding over de gehele veterinaire keuring en dient tijdens de gehele wedstrijd aanwezig te zijn. Je bent zelf verantwoordelijk voor het vastleggen van de dierenartsen. Dit kan via een speciale planningswebsite en hier ontvang je inloggegevens voor. Heb je deze niet ontvangen? Neem dan contact op met de Endurancevereniging. Je kunt in de module exact zien welke dierenartsen er beschikbaar zijn, of zij wel of geen hoofdwedstrijddierenarts willen zijn, of zij in de buurt van de locatie wonen en hun contactgegevens. Alle keurende wedstrijddierenartsen moeten voorkomen op de lijst van wedstrijddierenartsen endurance van de KNHS die je vindt in de planningsmodule en in MijnKNHS (Adresboek in bovenste menubalk – Officials – overige officials in het menu aan linkerkant – Wedstrijddierenartsen Endurance). Deze dierenartsen vallen namelijk onder de KNHS verzekering, andere dierenartsen zijn niet gedekt.
- Behandelend dierenarts: Deze dierenarts wordt door de wedstrijdorganisatie aangesteld om bij ongevallen, ongelukken, ziekten en andere calamiteiten diergeneeskundige hulp te verlenen. De wedstrijddierenartsen mogen alleen eerste hulp verlenen, maar geen behandelingen uitvoeren. De wedstrijddierenartsen mogen niet tevens behandelend dierenarts zijn; de functies mogen niet gecombineerd worden. Je moet dus een lokale paardendierenarts benaderen die op de dag van de wedstrijd oproepbaar is. (Overigens mag een ruiter er voor kiezen een paard niet door de behandelend dierenarts, maar door een privé dierenarts te laten behandelen.)
- Veterinair assistenten: Als richtlijn moet worden gehanteerd dat er bij 50 deelnemers of meer, per 15 deelnemers 1 veterinaire assistent aanwezig is welke door de wedstrijdorganisatie worden vastgelegd. (Bij minder dan 50 deelnemers voeren de dierenartsen de volledige keuring uit.) Neem enkele maanden voor je wedstrijd contact op met de studentenvereniging Solleysel via veterinairecontrole@gmail.com en zij sturen je het aanvraagbestand toe. Solleysel coördineert de inzet van de veterinaire studenten. Je krijgt via Solleysel de namen en contactgegevens van de studenten die op je wedstrijd komen helpen. Neem dan kort voor de wedstrijd contact op met de studenten om afspraken te maken. Krijg je de contactgegevens niet door, neem dan zelf contact op met Solleysel.
- Computermedewerker: De coördinator van de computermedewerkers neemt aan het begin van het seizoen contact met je op om je te laten weten wie de computermedewerker op je wedstrijd zal zijn. Deze verwerkt de uitslag in het wedstrijdprogramma.
- EHBO: Het is verplicht EHBO of BHV-er(s) met EHBO-materiaal en brancard op het terrein te hebben. Benader hiervoor de lokale EHBO-vereniging of vraag de locatie of er BHV-ers onder het personeel zijn.
- Hoefsmid: Deze dient aanwezig of oproepbaar te zijn.
- Parkeerhulpen: Nodig wanneer de parkeerruimte beperkt is.
- Secretariaat: Deze medewerkers (2 is meestal voldoende) geven deelnemers hun hesje en veterinaire kaart en innen het inschrijfgeld als het nog niet overgemaakt is. Ze ontvangen vrijwilligers en controleren of aan het eind alle hesjes weer zijn ingeleverd. Zorg er voor dat de medewerkers op het secretariaat goed op de hoogte zijn van alles wat er tijdens de wedstrijd gebeurt, zodat zij iedereen met vragen adequaat kunnen helpen. Het is handig als een van de organisatoren op het secretariaat kan blijven.
- Tijdwaarnemers: Op de start, vetgate en finish. Het is aan te raden op elke plek minimaal 1 ervaren vrijwilliger te hebben. In totaal zijn 2 medewerkers op de start, 3 op de vetgate en 3 op de finish gebruikelijk.
- Controleposten: Plaats 2 personen per post op strategische plekken in de route waar afsnijden mogelijk is. Zij controleren of iedere deelnemer de juiste route volgt.

- Oversteekhulpen of verkeersregelaars: Plaats 2 personen per oversteek die druk of gevaarlijk is. Dit kunnen oversteekhulpen zijn, zij mogen geen verkeer tegenhouden en zijn niet verzekerd als zij dat wel doen! Zij mogen alleen de ruiters tegenhouden. Het is mogelijk dat de gemeente of provincie je verplicht verkeersregelaars in te zetten. Deze moeten een cursus volgen bij de politie. Het voordeel is dat zij verzekerd zijn en verkeer tegen mogen houden om de ruiters over te laten steken. Je gemeente kan je vertellen hoe je de cursus regelt. Je kunt ook via een bedrijf professionele verkeersregelaars inzetten, maar de kosten zijn hoog.
- Routecommissaris/noodchauffeur: Deze dient de route en omgeving goed te kennen om in geval van nood de hulpdiensten bij te staan of een paard op te halen dat bijvoorbeeld kreupel is geraakt in de route en niet door grooms opgehaald kan worden.
- Cateringmedewerkers.

De vergoedingen voor de TA en FV worden door de KNHS direct aan hen betaald.

De vergoedingen voor de jury, dierenartsen, assistenten en computermedewerker moet je op de wedstrijddag contant aan hen uitbetalen. Op het moment van schrijven is onduidelijk of de Endurancevereniging in 2018 de kosten voor officials terugbetaalt aan wedstrijden. De Endurancevereniging kan je hier meer informatie over geven.

Alle andere vrijwilligers hoeft je geen vergoeding te geven, maar het mag wel volgens de regels van de belastingdienst:

https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/privewerk_en_inkomen/werken/werken-als-vrijwilliger/vrijwilligersvergoedingen/

Laat je medewerkers een week voor de wedstrijd weten hoe laat ze er moeten zijn en wat ze eventueel mee moeten nemen. Je kunt ze ook de taakomschrijving (zie bijlage) voor hun taak sturen. Voor de dag zelf maak je voor elke taak een klembord met een print van de taakomschrijving. De formulieren om tijden op te schrijven, kun je printen vanuit het wedstrijdprogramma. Geef hen ook een tijdschema, startlijst en calamiteitenplan met het noodnummer.

Alle medewerkers krijgen een lunchpakket en eventueel consumptiebonnen. Afhankelijk van de lengte van de dag kun je dit aanvullen met extra's. Een bedankje, zoals een doos Merci, wordt gewaardeerd, net als het eventuele aandenken dat de ruiters krijgen.

Tip: één persoon heeft de wedstrijdleiding en heeft geen specifieke taken. Diegene kan op elk moment eventuele problemen oplossen.

Materialen verzamelen

Verzamel in de maand voor je wedstrijd de volgende materialen:

- Het wedstrijdprogramma van de endurancevereniging kun je downloaden in het organisatorendeel van MijnEndurance. Daar staat ook een handleiding.
- Bestel uiterlijk een maand voor de wedstrijd veterinaire kaarten bij de Endurancevereniging via pr.endurance@gmail.com.
- De Endurancevereniging stelt de volgende materialen ter beschikking: markeringspijlen, hesjes, klokken, start- en finishvlaggen, 2 kleine partytenten, computer, printer en veterinaire materialen. Deze zitten in een aanhanger. Maak tijdig een afspraak met de organisator die voor je op de wedstrijdkalender staat om de materialen op te halen. Is er in hetzelfde weekend nog een wedstrijd? Spreek dan aan het begin van het seizoen een verdeling van de spullen af. Het organisatorenoverleg is hier een goed moment voor.
- Was de hesjes. Na je wedstrijd mag je de hesjes ongewassen meegeven aan de volgende organisator.
- Piketpaaltjes voor routemarkering waar geen bomen zijn of als in je vergunning staat dat je bomen niet mag gebruiken om te markeren.

- Gesealde prints of bordjes voor de kilometeraanduiding (iedere 5 of 10 km), aanduiding voor 1 en 2 km voor de finish en vetgate, splitsingen van routes en waarschuwing voor gevaarlijke punten. Voor op het wedstrijdterrein kun je prints of bordjes gebruiken voor de bewegwijzering en om de groom- en vetarea aan te geven bij de vetgate en finish. Indien er geen duidelijke finishlijn en/of lijnen in de vetgate voor aankomst en aanbieden zijn, maak dan bordjes met 'Arrival' voor de vetgate en finish en 'In-time' voor de plek van aanbieden.
- Sponzen en 2 speciekuipen per waterpunt, één met een aanduiding 'drinkwater' en eentje met 'sponswater'.
- Bij slechte ondergrond parkeerterrein: rijplaten, sleepvoertuig en sleepkabels.
- Afzetmateriaal zoals prikpalen en lint.
- Partytenten of trailers als beschutting voor de medewerkers als de tenten van de vereniging onvoldoende zijn.
- Kantoorartikelen voor het secretariaat: pennen, stiften, schilderstape, plakband, schaar, geldkistje met wisselgeld, post-its, etc.
- Bij een doorlopende voorbespreking: een scherm om hem op af te spelen.
- Lunchpakketten voor de medewerkers (bijvoorbeeld: broodje ham, broodje kaas, krentenbol, zakje chips, reep, fruit, flesje water, blikje fris en servetje). Smeer de broodjes de avond van te voren en doe alles in tasje.
- Print kort voor de wedstrijd onderstaande stukken. Het is handig om op het secretariaat een computer met printer klaar te hebben staan om startlijsten en routekaarten bij te printen.
 - o Uitgebreid tijdschema (zie hoofdstuk 'De wedstrijddag').
 - o Klembord voor elk punt waar medewerkers zijn met taakomschrijving, uitgebreid tijdschema, startlijst, routekaart, lijsten om tijden in te vullen (uit het wedstrijdprogramma) en calamiteitenplan met noodnummer.
 - o Declaratieformulieren voor officials, zie bijlage.
 - o Een lijst met telefoonnummers van medewerkers op het secretariaat. Deel deze alleen met de jury i.v.m. privacy. Vraag je medewerkers of ze het goed vinden dat je hen aan een WhatsApp-groep toevoegt om tijdens de dag te communiceren.
 - o Veterinaire kaarten: via het wedstrijdprogramma kunnen de gegevens van de deelnemers op de kaarten geprint worden. Oefen ruim op tijd met de instellingen van je printer of gebruik de printer van de Endurancevereniging.
 - o Een duidelijke routekaart voor de persoon die het noodnummer beantwoordt, zodat deze hulpdiensten naar de juiste locatie kan helpen.
- Een tweede telefoon voor degene die het noodnummer beantwoordt, zodat deze de beller in nood aan de lijn kan houden en tegelijkertijd de hulpdiensten kan bellen.
- Prijzen, het is volgens het algemeen wedstrijdreglement verplicht 1 op 4 starters (25%) een rozet en een prijs te geven. Zie artikel 50 van het algemeen wedstrijdreglement voor de kleuren van de rozetten. De prijs bestaat normaal uit een gebruiksartikel dat meestal beschikbaar is gesteld door een sponsor. Naast de normale klasseringen volgens het wedstrijdreglement, mag je ook andere prijzen uitdelen, zoals een Best Condition prijs en prijzen voor het jeugdklassement (dit klassement wordt automatisch door het wedstrijdprogramma uitgerekend). Communiceer de voorwaarden voor deze prijzen aan de deelnemers, zodat ze weten hoe ze er hun best voor kunnen doen. Een voorbeeld van een puntentelling voor de Best Condition prijs staat in de bijlagen.
- Een auto/quad die de route in kan om indien nodig assistentie te verlenen en een auto met trailer voor de noodchauffeur.

Programmaboekje en startlijst

Hoe meer informatie er overzichtelijk in je programmaboekje staat, hoe minder vragen je hoeft te beantwoorden. Vrijwel elke organisatie plaatst het boekje en de startlijst als een PDF bestand op haar website. De informatie moet volgens het reglement uiterlijk een week voor de wedstrijd beschikbaar zijn. Officials en medewerkers kun je de informatie per email sturen en sommige juryleden waarderen een papieren versie per post. Bespreek in de maanden voor de wedstrijd met je TA wanneer je het concept van het programmaboekje naar hem/haar opstuurt voor controle.

Startlijst

In MijnEndurance kun je een excel bestand downloaden met de gegevens van alle deelnemers die zich ingeschreven hebben voor je wedstrijd. Deze lijst importeer je in het wedstrijdprogramma om de startlijst te maken. Tijdens de wedstrijd zal de computermedewerker ditzelfde programma gebruiken om de uitslag te maken. Bekijk de handleidingen in MijnEndurance voor de technische details.

Voor de individuele start in klasse 1 (en 2 afhankelijk van je keuze in het vraagprogramma) heb je twee opties:

1. in je boekje vermelden dat de ruiters zelf een starttijd moeten aanvragen na de voorkeuring,
2. de starttijden toewijzen bij het maken van de startlijst.

Als je voor optie 1 kiest, geef dan duidelijk aan in het boekje tussen welke tijden er gestart kan worden en hoe deelnemers deze tijd moeten aanvragen.

Volgens het reglement moet er voldoende tijd tussen twee verschillende starts zijn, zodat er zo min mogelijk opstoppingen zijn. Als richtlijn wordt aangehouden 1 deelnemer per 2 minuten. Als ruiters in een groep willen starten, mag de volgende pas 2 minuten per ruiter later starten. (Als er bijvoorbeeld 3 ruiters in een groep gaan, kan de volgende pas 6 minuten later starten.) Oftewel: maximaal 30 ruiters per uur. De maximale grootte van een groepje is 5 ruiters.

Tussen de massastarts van hogere klassen moet minimaal een kwartier zitten. Ruiters mogen namelijk tot 15 minuten na de starttijd vertrekken. Het is beter minimaal een half uur tussen de verschillende massastarts te laten.

Als je te veel inschrijvingen in een klasse hebt voor één massastart, mag je meerdere groepen (rubrieken) binnen een klasse maken. Elke groep start in een aparte massastart en moet zijn eigen klassement krijgen. Je maakt dus meerdere klassementen op binnen één klasse. De groepen moeten ongeveer even groot zijn. Voor de meeste wedstrijden is +/- 20 ruiters per groep een goede keuze.

Programmaboekje

Neem onderstaande op in je boekje, voorbeelden vind je in programmaboekjes van ervaren organisatoren:

- de namen van je medewerkers,
- adresgegevens en routebeschrijving naar het wedstrijdterrein,
- contactinformatie en het noodnummer tijdens de wedstrijd,
- een link naar de uitleg over endurancewedstrijden op de website van de vereniging (deze tekst stond voorheen in alle boekjes, maar staat nu centraal op deze website, zodat hij altijd up to date is. Lees de tekst zelf ook, zodat je uitzonderingen in je boekje kunt vermelden),
- tijdschema (zie voorbeeld hieronder),
- rusttijden in de vetgate,
- plattegrond wedstrijdterrein,
- locatie voorbespreking,
- bijzonderheden van je wedstrijd: is het mogelijk te sprinten bij de finish, staan er verkeersregelaars bij oversteken of niet, is er weinig ruimte op een bepaalde plek etc.,

- route: de afstanden van de verschillende rondes, eventuele uitzonderingen qua markering en bijzonderheden als staptrajecten etc.,
- advertenties en een dankwoord aan sponsoren en instanties.
- optioneel: voor de grooms kan een roadbook/routebeschrijving gemaakt worden naar de groompunten en vetgates. Dit bevat een routebeschrijving en een duidelijke kaart.

Voorbeeld tijdschema

Besprek voor je eerste wedstrijd de tijden met je TA. Houd daarbij rekening met:

- de voorkeuring kan pas bij voldoende daglicht plaatsvinden (of in een verlichte rijbaan),
- de korte klasse II rubriek(en) kun je vóór de lange klasse II laten starten om te voorkomen dat ruiters van verschillende afstanden tegelijkertijd in de vetgate aankomen (i.v.m. drukte),
- in de klasse I is het wel beter de lange afstand eerst te laten starten en dan de korte,
- de openingstijd van de vetgate en finish kun je hier gemakkelijk berekenen: <https://bluebalance.nl/endurance-calculator/> waarbij je rekening houdt met:
 - o Impulsrubriek: minimale snelheid van 8 km/u en maximaal 12 km/u
 - o Klasse 1: minimaal 9 km/u en maximaal 14 km/u
 - o Klasse 2: minimaal 9 km/u en maximaal 20 km/u,
 - o Klasse 3: minimaal 10 km/u en maximaal 20 km/u.
- de openingstijd van de vetgate (en finish vanaf klasse 2) is slechts ter indicatie: er is geen maximum snelheid, dus deelnemers mogen eerder binnenkomen,
- een sluitingstijd van de vetgate is niet mogelijk, omdat de minimumsnelheid alleen voor de gehele wedstrijd geldt, niet per ronde,
- je kunt zelf kiezen of je één of meerdere prijsuitreikingen houdt. Er blijven meer mensen als je meerdere prijsuitreikingen houdt, zo snel mogelijk nadat een klasse klaar is. De prijsuitreiking kan ongeveer 1,5 uur na de finish van de laatste deelnemer gehouden worden.

De tijden hieronder zijn slechts een voorbeeld.

	<i>Open</i>	<i>Dicht</i>
Secretariaat	6.45	
Voorkeuring		
<i>Klasse II</i>	7.00	9.00
<i>Klasse I en impulsrubriek</i>	8.30	11.45
Voorbespreking		
<i>Klasse II</i>	<i>Vanaf 8.00 doorlopend nabij secretariaat</i>	
<i>Klasse I en impulsrubriek</i>	<i>Vanaf 9.15 doorlopend nabij secretariaat</i>	
Start		
42 km	8.30 en 9.00	8.45 en 9.15
60 km	9.30	9.45
<i>Klasse I</i>	<i>Vanaf 10.00, eerst 30 km dan 21 km</i>	
Vetgate*	9.30	
Finish*	11.20	
Prijsuitreiking 42 km**	<i>Verwacht tussen 14.30 en 15.00u</i>	
Prijsuitreiking 30 km**	<i>Verwacht tussen 15.15u en 16.45u</i>	
Prijsuitreiking 21 en 60 km**	<i>Verwacht tussen 16.00u en 17.00u</i>	

* Als je van plan bent eerder bij de vetgate of finish aan te komen, laat het dan even weten aan de organisatie.

** Verwachte tijden op basis van voorgaande jaren. De tijden zijn afhankelijk van gereden snelheden; informatie bij secretariaat.

Voorbespreking

Van oudsher is het gebruikelijk een voorbespreking te houden, maar het is niet verplicht. In de voorbespreking kun je de volgende zaken opnemen:

- informatie die op het laatste moment duidelijk is geworden, zoals een wijziging in de terreinindeling,
- doorlopen van de route waarbij je bijzonderheden als oversteken, bodemgesteldheid, splitsingen van de verschillende routes etc. noemt, een grote kaart is daarbij handig,
- belangrijke, specifieke informatie die je nogmaals wilt benadrukken.

Tip: maak van je voorbespreking een powerpoint presentatie of een filmpje dat je doorlopend weergeeft op een groot scherm. Zo kunnen deelnemers kijken wanneer ze willen en je bent zelf vrij om andere dingen te doen. Je kunt in je programmaboekje kwijt waar het scherm is en deelnemers laten weten dat ze vragen kunnen stellen bij het secretariaat.

Route markeren en terrein opbouwen

Begin, in overleg met de terreineigenaren, in de week voor de wedstrijd met markeren. In rustige gebieden kan al vroeg gemarkeerd worden, omdat het daar minder snel wordt weggehaald. Op paden waar veel wandelaars en fietsers komen, kan pas de dag van te voren worden gemarkeerd. Laat de route 's ochtends vroeg voor de start controleren en weggehaalde markering vervangen.

Vergeet niet alle markering rechts te plaatsen! Neem de volgende spullen mee:

- routekaart waarop ook alle afstands aanduidingen vermeld staan,
- markeringsmateriaal,
- piketpaaltjes en hamer,
- bordjes met afstands aanduidingen (tenminste elke 10 km bij voorkeur elke 5 km),
- bordjes met 1 en 2 km voor vetgate en finish,
- blanco 'bordjes' en viltstiften in diverse kleuren,
- bevestigingsmateriaal voor bordjes,
- schaar.

Bij het weghalen van de markering is het handig een stanleymesje mee te nemen om tape rond bomen en palen los te snijden.

Tips

Je kunt op de bordjes in een hoek de datum van de wedstrijd en een telefoonnummer zetten.

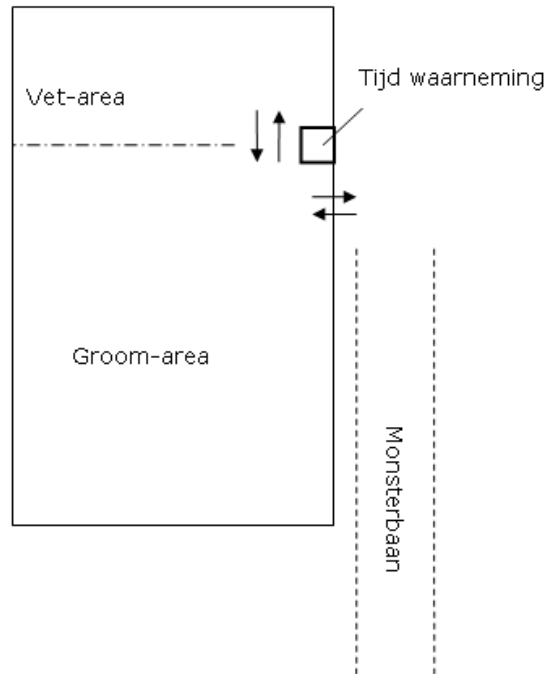
Hiermee voorkom je dat een overijverige boswachter of toerist alle aanduidingen verwijdert.

De tevredenheid van deelnemers hangt voor een groot deel af van een goede routemarkering. Plak gerust 2 x een wit of rood lintje voor elke afslag. Bij de gele volstaat 1 markering meestal wel. Is er geen dikke boom voorhanden om tape omheen te plakken? Hang dan een lang lint aan een takje door het tape dubbel tegen zichzelf aan te plakken.

Bouw het wedstrijdterrein de dag voor de wedstrijd op. Spullen die dicht aan de weg staan, kun je beter de volgende ochtends plaatsen om diefstal te voorkomen. Denk aan:

- afzetten parkeerterrein (indien nodig),
- start- en finishvlag,
- afzetten van vet- en groomarea bij vetgate en finish (zie voorbeeld indeling vetgate hiernaast en vergeet de bordjes met groom- en vetarea niet),
- markeren van keuringsbanen,
- bewegwijzering over het terrein,
- inrichten secretariaat (vetkaarten, hesjes, lunchpakketten, papierwerk etc.),
- sponsorvlaggen,
- markeren noodbox(en) en dopingbox.

Geef in de voorbespreking aan of de opbouw afwijkt van de plattegrond in het programmaboekje.

De wedstrijd dag

Elke wedstrijd loopt anders en het is dus het beste een draaiboekje te maken met wat er op welke tijden moet gebeuren. Deel dit uitgebreide tijdschema met alle medewerkers. Een voorbeeld:

	Open	Dicht		Chronologisch	
Parkeren	6.45		6.45	Parkeren	
Secretariaat	6.45		6.45	Secretariaat	
Voorkeuren K2	7.00	9.00	7.00	Voorkeuren K2	
Voorkeuren K1	8.30	11.45	8.30	Voorkeuren K1	
Start 44	8.30		8.30	Start 44	
Start 44	9.00		9.00	Start 44	
Start 62	9.30		9.30	Start 62	
Start 31	10.00	10.40	9.30	Vetgate	
Start 22	10.42	12.32	9.45	post	
Oversteek	10.00	17.00*	10.00	Start 31	Oversteek
Post	9.45	15.30*	10.42	Start 22	
Vetgate	9.30	13.26*	11.20	Finish open	
Finish	11.20	17.00*			
Prijsuitreiking 44 km	14.45*				
Prijsuitreiking 31 km	15.15*				
Prijsuitreiking 22 km	16.00*				
Prijsuitreiking 62 km	17.30				

* Als de laatste deelnemer de minimale snelheid rijdt.

Dopingcontrole

Misschien wordt je wedstrijd bezocht door een dierenarts voor controle op ongeoorloofde middelen. De Controlerend Dierenarts komt onaangekondigd en als organisator ben je verplicht alle medewerking te verlenen. Elke wedstrijdorganisatie dient een stal beschikbaar te hebben die

afgeschermd kan worden van derden. De Controlerend Dierenarts beslist in overleg met de jury welke paarden gecontroleerd worden.

De uitslag

Als wedstrijdorganisatie ben je er voor verantwoordelijk dat de uitslag bij de KNHS terecht komt. Je hoeft hier in principe niets voor te doen:

- de jury controleert de uitslag voor de prijsuitreiking, ondertekent ze en stuurt ze samen met het juryrapport van de wedstrijd naar de KNHS,
- de computermedewerker stuurt de digitale versie van de uitslag naar de KNHS.

Mocht de uitslag niet ingestuurd worden, dan zal de KNHS contact opnemen met de organisatie (niet met de computermedewerker). Zorg dus dat je een digitale kopie van de definitieve uitslag hebt.

Overigens kunnen deelnemers tot een half uur na de prijsuitreiking protest maken tegen de uitslag. Als de deelnemer gelijk krijgt van de jury, wordt de uitslag aangepast en heeft de deelnemer eventueel alsnog recht op een prijs. Vanaf een half uur kan de uitslag niet meer aangepast worden. Een deelnemer kan dan nog wel contact opnemen met de KNHS als hij/zij onterecht geen winstpunten heeft gekregen.

Na de wedstrijd

Ga even zitten met de juryleden en hoofddierenarts om de wedstrijd te evalueren. Met deze feedback kun je je wedstrijd de volgende keer nog beter maken.

Controleer of alle hesjes teruggebracht zijn door de deelnemers en zorg dat alle spullen van de Endurancevereniging bij elkaar zijn voor de volgende organisatie.

Als je financiële afspraken met de Endurancevereniging hebt, stuur hen dan de benodigde informatie.

Ruiters die na afloop van de wedstrijd nog niet betaald hebben, stuur je een factuur. Zie voor een voorbeeld; <https://www.knhs.nl/voor-sportaanbieders/wedstrijden-organiseren/wegblijven-deelnemers-zonder-juiste-afmelding-en-innen-inschrijfgeld/>

Mocht de ruiter de factuur niet betalen dan kun je tevens op de website lezen wat de procedure is om ondersteuning te krijgen van de KNHS.

Nawoord

Namens het bestuur van de Endurancevereniging en het KNHS Enduranceforum: heel veel succes gewenst met de organisatie! Heb je vragen? Neem dan gerust contact op met het bestuur van de KNHS Endurancevereniging via vz@endurancevereniging.nl of het sportforum via forumendurance@knhs.nl

Bijlage 1: Voorbeeld begroting

Inkomsten	
Inschrijfgelden	(verwacht aantal deelnemers x inschrijfgeld)
Sponsors / standhouders	
Horeca	
Totaal	
Uitgaven	
Huur locatie	
Afdrachten KEV of Kosten officials	
KNHS	(licentiekosten + dagheffing + wedstrijdadracht)
Vergunningen	(kosten op te vragen bij gemeenten en terreineigenaren)
Verzekering	(zie Hoofdstuk Verzekeringen)
Markeringsmaterialen	(tape is gratis bij Endurancevereniging verkrijgbaar)
Consumptiebonnen medewerkers	
Lunchpakket	
Administratiekosten	
Onverwachte kosten	
Prijzen	(rozetten)
Aandenken deelnemers	(niet verplicht)
Attentie medewerkers	
EHBO	
Hoefsmid	
Brandstofkosten	
Totaal	

Een ingevuld voorbeeld (slechts ter indicatie!):

Inkomsten	Grote wedstrijd	Kleine wedstrijd
Inschrijfgelden	4.320	1.320
Sponsors / standhouders	100	100
Horeca	0	200
Totaal	€4.420	€1.620
Uitgaven		
Huur locatie	500	0
Afdrachten KEV of Kosten officials	845	260
KNHS	91,75	84,5
Vergunningen	150	100
Verzekering	165	165
Markeringsmaterialen	50	20
Consumptiebonnen medewerkers	370	100
Lunchpakket	300	0
Administratiekosten	70	35
Onverwachte kosten	25	25
Prijzen	180	25
Aandenken deelnemers	105	0
Attentie medewerkers	250	100
EHBO	150	150
Hoefsmid	75	50
Brandstofkosten	150	105
Totaal	€3.477	€1.220

Bijlage 2: Taakomschrijving vrijwilligers

Taakomschrijving Secretariaat Endurance

Als een deelnemer zich meldt, vraag je naar naam en startnummer en geef je het bijbehorende hesje en de veterinaire kaart. In indien nodig het inschrijfgeld. Sommige deelnemers en grooms zullen vragen om een routekaart of startlijst. Geef op de startlijst die bij het secretariaat ligt aan dat de deelnemer zich heeft gemeld, zodat je weet wie er wel en niet is. Als je afmeldingen binnen krijgt, streep je deze deelnemer door op de startlijst en geef je dit door aan de startmedewerkers, de posten en de finish. Ook startnummers van ruiters die zijn afgekeurd in de vetgate kun je doorgeven.

Je ontvangt de vrijwilligers en geeft hen hun klemmap, lunchpakket, eventuele consumptiebonnen, hesje en indien nodig een klok. Je kunt ze vertellen waar ze heen moeten voor hun taak en van wie ze eventueel hulp kunnen krijgen.

Als een deelnemer gereden heeft, meldt hij/zij zich weer bij het secretariaat om zijn/haar hesje af te geven. Geef op de startlijst aan dat het hesje in is geleverd. Doe de vuile hesjes in de waszak. Deze vuile hesjes dienen gewassen te worden voor de volgende wedstrijd door de volgende organisatie. Als er een aandenken is voor de deelnemers, geef je dit mee bij inleveren van het hesje.

Aan het eind van de dag zullen de officials langskomen voor hun vergoeding. Zij kunnen hun kilometers invullen op de formulieren die er voor klaar liggen. Op deze lijsten vind je ook de hoogte van de vergoeding die je contant uitbetaald. Laat de official even tekenen voor ontvangst.

Deelnemers zullen met hun vragen naar het secretariaat komen, dus het is handig de inhoud van het programmaboekje en tijdschema goed te kennen. Met de computermedewerker en jury kun je overleggen welke verwachte tijd je door kunt geven voor de prijsuitreiking. Zorg ook dat je goed op de hoogte bent van het calamiteitenplan en jouw rol daar in.

Taakomschrijving Start Endurance

Twee personen helpen bij de start, één die de startlijst invult met de juiste starttijd terwijl de andere de veterinaire kaarten van dezelfde starttijd voorziet.

Voorafgaand aan de start wordt het volgende gecontroleerd, waarbij een jurylid je zal helpen:

- De veterinaire kaart
 - Een deelnemer kan pas starten wanneer een paard goedgekeurd is bij de voorkeuring (startgerechtigd – ja – is aangekruist op de voorkant van de vetkaart).
 - De starttijd wordt na deze controle op de veterinaire kaart genoteerd.
- De ruiter/de combinatie
 - Er wordt een goedgekeurd hoofddekseel (goedgekeurde helm of cap) gedragen.
 - Er wordt een hesje gedragen.
 - Het nummer van de veterinaire kaart en het hesje komen overeen.
 - Er worden GEEN sporen gedragen.
 - Schoenen hebben een hak van tenminste 12 mm of de ruiter heeft gesloten beugels.
 - De broek bedekt het hele been en als een shirt wordt gedragen, heeft het mouwtjes.
 - Er is alleen een zweep toegestaan met een lengte tot 90 cm in klasse 0, 1 en 2. In klasse 3 en 4 is GEEN zweep toegestaan.
 - Het paard is opgetoomd met een zadel en (halster)hoofdstel inclusief teugels.
 - Er is alleen een glijdende martingaal toegestaan, andere hulpteugels zijn verboden.
 - Deelnemers jonger dan 14 jaar worden begeleid door een medewedstrijdruiter van minimaal 18 jaar. Deze mag slechts 1 deelnemer begeleiden.

Er kan een massastart (klasse 3 en 4) of individuele start (impulsrubriek en klasse 1) plaatsvinden. In klasse 2 kiest de organisatie van te voren welke vorm gebruikt wordt.

Massastart:

- Controleer of alle deelnemers aanwezig zijn door ze af te vinken op de startlijst.
- Later startende deelnemers mogen tot maximaal 15 minuten na de officiële starttijd weggaan; na 15 minuten wordt de start van die klasse gesloten.

Individuele start:

Er zijn twee manieren om individuele starttijden te geven aan deelnemers:

1. De organisatie wijst elke deelnemer een starttijd toe op de startlijst.
2. De deelnemers mogen zelf een starttijd aanvragen zodra het paard goedgekeurd is.

Let bij het toewijzen van starttijden (of bij wijzigingen in geval van optie 1) op het volgende:

- Deelnemers mogen individueel of in een groepje van maximaal 5 combinaties starten.
- Maak alleen een groepje als daar om verzocht wordt.
- Wijs nooit een starttijd toe die buiten de opengestelde starttijd ligt, i.v.m. de posten die nog niet onderweg staan of al vertrokken zijn. Als die niet bemand zijn kan een deelnemer gediskwalificeerd worden voor het missen van een post.
- Bij individuele starts kan er elke 2 minuten gestart worden.
- Indien er een groepje start, dan moet er meer tijd tussen de start van het groepje en de volgende start liggen - dit voorkomt o.a. drukte bij de finish. Bij een groepje van 2: na 4 minuten, bij een groepje van 3: na 6 minuten etc.
- Vul de starttijd in, zowel op de veterinaire kaart van de deelnemer als op de startlijst.

Voor zowel de massastart als individuele start geldt:

- Zorg dat de start op tijd is. Zet de klok zo neer dat deelnemers deze ook zelf kunnen zien.
- De start dient rijdend plaats te vinden zonder hulp van derden.

Taakomschrijving Controlepost Endurance

Per controlepost zijn er bij voorkeur 2 personen nodig. Breng een stoeltje mee naar de wedstrijd. De organisatie geeft je pennen, controlelijsten + klembord en een klok.

- Deelnemers weten niet waar controleposten staan, zorg daarom dat deelnemers je tijdig kunnen zien, zodat ze tempo kunnen minderen.
- Elke deelnemer is zelf verantwoordelijk voor het kenbaar maken en noteren van zijn/haar nummer, door middel van aanroepen.
- Wanneer deelnemers in een (grotere) groep rijden, worden zij geadviseerd te stappen bij een controlepost zodat de nummers ook daadwerkelijk genoteerd kunnen worden.
- Mis je het nummer van een ruiter, roep de ruiter dan terug; het is in zijn eigen belang
- Noteer op de controlelijst het nummer en de tijd (uren:minuten, bijvoorbeeld 11:08) waarop de combinatie langskomt.
- Noteer als het erg druk is met langskomende ruiters, de nummers eerst op een apart vel papier en neem ze op een rustiger moment nauwkeurig over op de officiële lijst.
- Krijg je afmeldingen of afkeuringen door, noteer dat dan direct op je lijst. Zo weet je zeker dat alle deelnemers gepasseerd zijn op het moment dat het werk erop zit.
- Indien een deelnemer niet langs komt, vraag dit dan na bij het secretariaat.
- De controlepost mag een deelnemer weer op de goede route wijzen indien de ruiter de weg kwijt is.
- Indien een deelnemer gedrag vertoont wat reglementair verboden is, leg dit dan vast (foto/video/notitie) en rapporteer dit aan de jury. (Bijvoorbeeld: op fietspaden rijden, opzettelijk tijdrekken voor de finish, de route afsnijden of in de verkeerde richting rijden.)
- Sommige controleposten hebben ook tot taak om te helpen bij een oversteek. Auto's mogen NOOIT tegengehouden worden, deelnemers WEL! Geef duidelijk aan wanneer het veilig is om over te steken.

Taakomschrijving Vetgate Endurance

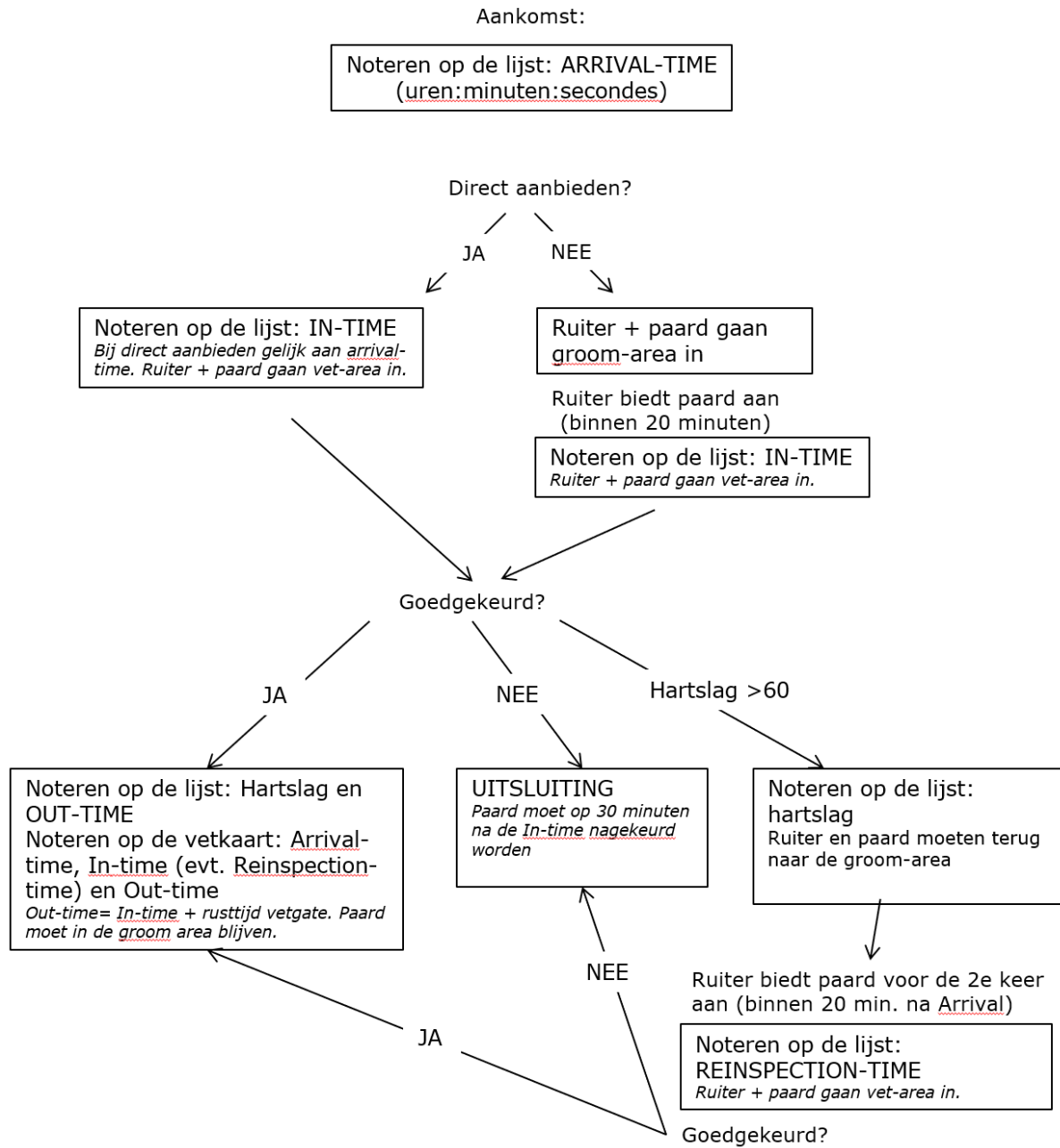
In klasse 2, 3 en 4 hebben de deelnemers één of meerdere keren verplichte rust en een veterinaire keuring in de vetgate.

Voor de vetgate zijn 3-4 tijdwaarnemers aanwezig. Het proces staat hieronder en overzichtelijk in het stroomdiagram op de volgende bladzijde.

- Let op dat deelnemers binnen 1 km (voor zover je hier zicht op hebt) voor de vetgate niet stilstaan. Dit is reglementair verboden. Deelnemers moeten zich blijven bewegen in de richting van de vetgate. Stilstaan om op en af te stijgen mag wel.
- De ruiter mag naast het paard lopen, maar alleen de ruiter zelf mag het paard geleiden.
- Een vetgate heeft een groomarea en een vetarea voor de keuring. In de vetarea mogen slechts twee personen per paard aanwezig zijn. Het verzorgen van het paard mag alleen plaatsvinden in de groomarea.
- Na binnenkomst op de vetgate wordt de tijd van binnenkomst (arrival-time) genoteerd. Vanaf de arrival-time is er 20 minuten de tijd om het paard ter controle aan te bieden. De rijtijd loopt door. Het moment van aanbieden wordt als time-in genoteerd.
- Alle tijden in de vetgate worden genoteerd in uren:minuten:secondes (bijv. 12:08:35)
- Noteer alle tijden altijd eerst op de controlelijst. Neem pas na de veterinaire keuring de tijden van de lijst over op de kaart van de deelnemer. Een goede taakverdeling is: 1 tijdwaarnemer schrijft alleen de arrival-time van elke deelnemer op een lijst, 1 tijdwaarnemer schrijft alleen de time-in (tijd van aanbieden) op een aparte lijst en 1 of 2 tijdwaarnemers schrijven de tijden van beide lijsten over op de veterinaire kaarten. Zo kun je je volledig op 1 taak concentreren.
- Het paard mag alleen bloot (enkel hoofdstel of halster en eventueel een deken) ter controle aangeboden worden.
- Direct na het aanbieden van het paard (time-in) wordt de hartslag gemeten.
 - Als de hartslag lager of gelijk is aan 60 per minuut gaat de verplichte rust in vanaf time-in en wordt het paard verder veterinair gekeurd. De veterinair (assistent) schrijft de hartslag op de veterinaire kaart. Noteer de hartslag op de lijst en schrijf na de keuring de arrival-time en time-in over op de veterinaire kaart.
 - Als de hartslag hoger dan 60 is, verlaat de combinatie die vet-area en mag de ruiter het paard nog 1 keer aanbieden binnen of uiterlijk op 20 minuten na de arrival-time. Noteer de te hoge hartslag op de lijst en de noteer de nieuwe aanbiedtijd bij re-inspection. Als de hartslag goed is bij de re-inspection, gaat de verplichte rust alsnog in. Als de hartslag echter nog steeds te hoog is, volgt uitsluiting en moet het paard 30 minuten later nagekeurd worden.
- De verplichte rusttijd is van tevoren vastgesteld en ligt meestal tussen de 30 tot 45 minuten.
- Noteer de time-out op de lijst en de veterinaire kaart. Dit is de time-in of re-inspection bij 2 keer aanbieden + de verplichte rusttijd.
- Sommige paarden moeten 5-10 minuten voor vertrek nogmaals gekeurd worden. Noteer deze tijd op de vetkaart achter re-examination en op de lijst bij opmerkingen.
- Vraag de deelnemer om de vetkaart als deze niet uit zichzelf afgegeven wordt.
- Controleer dat de deelnemer niet vertrekt voordat de juiste time-out is bereikt. Later vertrekken mag wel.
- In de vetgate is het toegestaan om de wedstrijd voortijdig te beëindigen. De ruiter kan dit beslissen nadat de vetgate is doorlopen en het paard is goedgekeurd. Het paard moet 30 minuten na de time-in nagekeurd worden.

Deze informatie staat ook in het stroomdiagram op de volgende pagina.

VETGATE

Taakomschrijving Finish Endurance

Op de finish zijn 3-4 tijdwaarnemers aanwezig wanneer alle klassen op dezelfde plek finishen. Wanneer er meerdere plekken zijn, zijn er 3-4 tijdwaarnemers voor klasse 1 en de impulsrubriek. Voor de hogere klassen zijn er 2 tijdwaarnemers. Het proces staat hieronder en overzichtelijk in het stroomdiagram op de volgende bladzijde.

Voor alle klassen geldt:

- 1 kilometer voor de finish mag het paard alleen stilstaan om op of af te stappen. Tijdrekken is niet toegestaan.
- De finish dient rijdend plaats te vinden.
- Noteer de tijden in **uren:minuten:seconden** (bijvoorbeeld 14:57:13) op de controlelijst.
- De rijtijd stopt bij het passeren van de finish.
- Alle paarden moeten op 30 minuten na de finish nagekeurd worden.

Impulsrubriek en Klasse 1

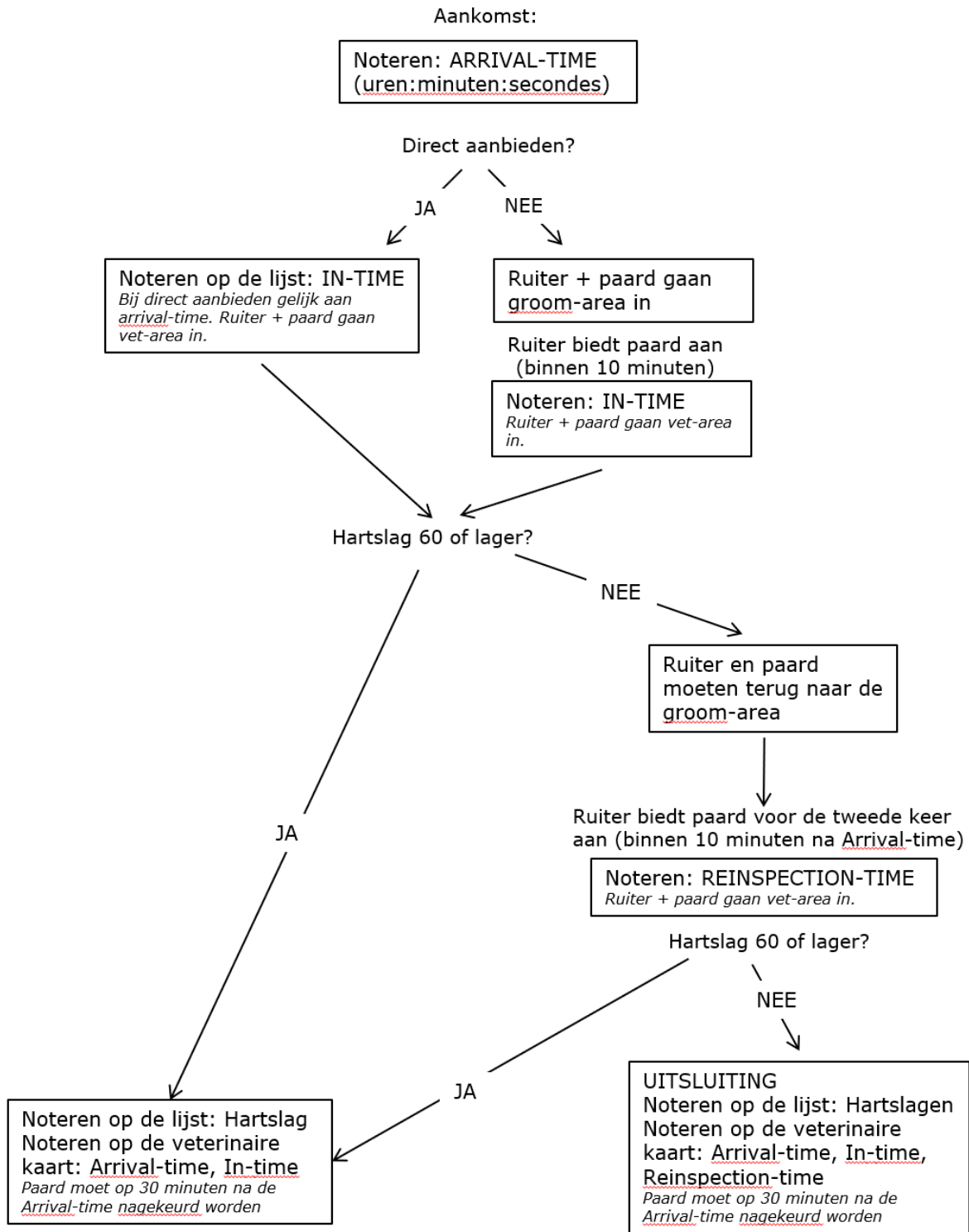
- Noteer de tijd van passeren van de finishlijn op de lijst bij Arrival.
- De deelnemer heeft vanaf dat moment 10 minuten de tijd om het paard aan te bieden met een hartslag van 60 per minuut of lager.
- De deelnemer mag tijdens deze 10 minuten naar de trailer, maar wordt uitgesloten als er niet binnen 10 minuten aangeboden wordt.
- Op het moment dat de ruiter het paard aanbiedt, wordt de tijd op de lijst genoteerd bij time-in. Als de ruiter direct aanbiedt, noteer dan dezelfde tijd als de finishtijd bij time-in. De veterinaire (assistent) schrijft de hartslag op de veterinaire kaart.
 - Is de hartslag van het paard bij het aanbieden lager of gelijk aan 60, dan wordt de hartslag opgeschreven achter de time-in op de lijst.
 - Is de hartslag hoger, dan mag de ruiter het paard nog 1 keer aanbieden binnen of uiterlijk op 10 minuten na de finishtijd. Noteer de te hoge hartslag op de lijst en noteer de nieuwe aanbiedtijd bij re-inspection. Noteer daarachter de tweede hartslag. Als ook deze te hoog is, wordt de deelnemer uitgesloten.
- Neem, nadat de hartslag is bepaald, de tijden van de lijst over op de veterinaire kaart van de deelnemer.
- Een goede taakverdeling is: 1 tijdwaarnemer schrijft alleen de finishtijd van elke deelnemer op een lijst, 1 tijdwaarnemer schrijft alleen de time-in (tijd van aanbieden) op een aparte lijst en 1 of 2 tijdwaarnemers schrijven de tijden van beide lijsten over op de veterinaire kaarten. Zo kun je je volledig op 1 taak concentreren.

Deze informatie staat ook in het stroomdiagram op de volgende pagina.

Klasse III en IV

- 1 kilometer voor de finish mag het paard alleen stilstaan om op of af te stappen.
- Let bij een binnenkomst van meerdere mensen tegelijk goed op de volgorde van binnenkomst en noteer deze. Ex aequo is niet toegestaan; hand-in-hand finishen telt dus niet als ex aequo. Let goed op welke paardenneus het eerst over de finish gaat.
- Zorg, indien mogelijk, voor een foto- of videofinish dwars op de rijrichting wanneer er meerdere ruiters tegelijk finishen.
- Noteer de tijd van binnenkomst in uren:minuten:secondes op je controlelijst en daarna op de veterinaire kaart van de deelnemer.

FINISH KLASSE 0 & 1

Bijlage 3: Overzicht vergoeding en afdracht Endurancevereniging

Neem contact op met de Endurancevereniging voor meer informatie over vergoedingen en afdrachten in 2018.

Bijlage 4: Best Condition

Als je een Best Condition prijs wilt uitreiken in de **klasse 3 en/of 4**, kun je onderstaande tekst in je programmaboekje plaatsen en de puntentelling gebruiken. Deze puntentelling is opgenomen in het KEVin wedstrijdprogramma. Je hoeft dus alleen een mooie BC prijs te regelen. Je mag ook andere manieren gebruiken om de BC te bepalen.

Best Condition Award

Fitheid en welzijn van het paard zijn belangrijke waarden in de endurancesport. Met deze prijs willen we dat nog beter benadrukken. We gebruiken onderstaande puntentelling om de BC score te berekenen. De score helpt de dierenarts een keuze te maken. Wil je weten hoe je een hoge score kunt halen voor deze prestigieuze prijs? Zo werkt hij:

- Snelheid: de winnaar krijgt 100 punten voor de snelheid. Bij de andere ruiters wordt het percentage van de snelheid van de winnaar uitgerekend. Dat is het aantal punten dat je krijgt. Bijvoorbeeld: als de winnaar 16 km/u rijdt en je hebt 12 km/u gereden ($12/16 \cdot 100\% = 75\%$), krijg je 75 punten.
- Aanbiedtijd: voor elke minuut aanbiedtijd in de vetgates worden 4 punten van je score afgetrokken. Het aantal minuten wordt overgenomen van de uitslagenlijst.
- Locomotie: als je paard een A op de voorkeuring had en een B op de nakeuring, worden 40 punten van de score afgetrokken. Er zijn dus alleen minpunten als de locomotie verslechtert. Als je paard bij de voorkeuring én de nakeuring een B heeft, worden er geen punten afgetrokken.

De dierenarts bepaalt uiteindelijk welk paard de Best Condition prijs wint. Redenen om de prijs niet aan het paard met de hoogste score te geven, zijn bijvoorbeeld wondjes, drukkingen, stijfheid of een vermoeide uitstraling. Het blijft dus tot de prijsuitreiking spannend welk paard de prijs zal krijgen.

We hopen dat alle paarden fit over de finish komen en hoge scores zullen halen!